

EUROOPA KOHTU MÄÄRUS (kaheksas koda)

16. november 2010*

Kohtuasjas C-73/10 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 8. veebruaril 2010 esitatud apellatsioonkaebus,

Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert GmbH & Co. KG, asukoht Hamburg (Saksamaa), esindajad: *Rechtsanwalt* A. Rinne, *solicitor* S. Kon ja *solicitor* C. Humpe ning C. Vajda, QC,

apellant,

teine menetlusosaline:

Euroopa Komisjon, esindajad: M. Kellerbauer ja A. Biolan, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja esimese astme kohtus,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

EUROOPA KOHUS (kaheksas koda),

koosseisus: koja esimees K. Schieman, kohtunikud C. Toader ja A. Prechal (ettekandja),

kohtujurist: E. Sharpston,
kohtusekretär: A. Calot Escobar,

olles ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on andnud järgmise

määruse

- 1 Apellatsioonkaebuses palub Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert GmbH & Co. KG tühistada Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu 30. novembri 2009. aasta määruse kohtuasjas T-2/09: Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert vs. komisjon (edaspidi „vaidlustatud kohtumäärus”), milles Esimese Astme Kohus jättis ilmselge vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata apellandi hagi komisjoni 15. oktoobri 2008. aasta otsuse K(2008) 5955 (lõplik) EÜ artikli 81 kohaldamise

menetluse kohta (juhtum COMP/39.188 – banaanid) (edaspidi „vaidlusalune otsus”) tühistamiseks, kuna hagi esitati pärast tähtaja möödumist.

Vaidluse taust ja menetlus Üldkohtus

- 2 Apellant on Saksa õiguse alusel asutatud usaldusühing.

- 3 Apellandile tehti 21. oktoobril 2008 teatavaks vaidlusalune otsus, milles Euroopa Ühenduste Komisjon tuvastas, et mitu ettevõtjat, nende hulgas apellant, olid rikkunud EÜ artiklit 81 seeläbi, et nad osalesid kooskõlastatud tegevuses, mis puudutas osal ühisturust banaanide viitehindade kooskõlastamist, ning määras nimetatud ettevõtjatele trahvid.

- 4 Fresh Del Monte Produce Inc.-ilt (edaspidi „Del Monte”) mõisteti apellandiga ühiselt ja solidaarselt välja viimasele määratud trahv, põhjusel et ajavahemikus, mille vältel apellant osales rikkumises, avaldas Del Monte talle otsustavat mõju. Del Monte esitas 31. detsembril 2008 Üldkohtule vaidlusaluse otsuse peale tühistamishagi. Selles kohtuasjas, mis on praegu pooleli, lubati 17. veebruari 2010. aasta määrusega kohtuasjas T-587/08: Fresh Del Monte Produce *vs.* komisjon apellandil Del Monte toetuseks menetlusse astuda.

- 5 Apellant edastas 2. jaanuaril 2009 Üldkohtu kantseleisse saabunud faksiga koopia hagiavaldusest, milles ta palus vaidlusaluse otsuse tühistada ja mille originaal esitati kohtukantseleisse 9. jaanuaril.

- 6 Pärast seda, kui teda oli Üldkohtu kohtusekretäri 4. veebruari 2009. aasta kirjaga teavitatud sellest, et tema hagi ei olnud esitatud EÜ artiklis 230 ette nähtud tähtaja jooksul, esitas apellant 20. veebruari 2009. aasta kirjaga märkused oma hagiavalduse hilinenult esitamise kohta ning palus teha sellest tähtajast erandi.

- 7 Apellant väitis selles suhtes, et hagiavalduse hilinenult esitamine tulenes asjaolust, et tema esindajad tõlgendasid Üldkohtu kodukorda valesti. Oma märkuste lisas esitas ta täpsemalt ühe oma esindaja ütlused, mille kohaselt esindaja kolm töötajat olid heas usus arvanud, et hagi esitamise tähtaeg lõpeb kodukorra artikli 101 lõike 1 punkti a ja lõike 2 alusel koostoimes artikli 102 lõikega 2 alles 2. jaanuaril 2009.

- 8 Apellant esitas ka mitu argumenti, mis vaatamata tema hagiavalduse hilinenult esitamisele õigustaksid selle vastuvõetavaks tunnistamist Üldkohtu poolt.

- 9 Nii väitis ta kõigepealt, et hagi vastuvõetamatus põhjustaks ebaõiglust ja tekitaks talle olulist kahju.

- 10 Seejärel märkis ta, et tähtaega ületati vaid vaevu ning et tema hagiavalduse hilinenult esitamisele on olemas seletus. Lisaks ei riivaks hagi vastuvõetavus apellandi hinnangul märkimisväärselt õiguskindluse põhimõtet ega tekitaks komisjonile kahju.

- 11 Lõpuks väitis apellant, et igal juhul on 4. novembril 1950 Roomas allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „EIÕK”) artikliga 6 tagatud proportsionaalsuse põhimõte ja õigus pöörduda kohtusse üliluslikud õiguskindluse põhimõtte suhtes, mida on muu hulgas tunnistanud Saksamaa ja Ühendkuningriigi kriminaalmenetlusõiguses.

Vaidlustatud kohtumäärus

- 12 Vaidlustatud kohtumäärusega jättis Üldkohus hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata põhjusel, et hagi ei olnud esitatud ette nähtud tähtaja jooksul.
- 13 Olles tuvastanud, et vastavalt EÜ artikli 230 viiendale lõigule, Üldkohtu kodukorra artikli 101 lõike 1 punktidele a ja b ja lõikele 2 ning artikli 102 lõikele 2 hakkas kõnealuse hagi esitamise tähtaeg kulgema 22. oktoobril 2008 ning möödus suuri vahemaid arvesse võttes 31. detsembri 2008 keskööl, kinnitas Üldkohus kõigepealt kõnealuse määruse punktides 10–17, et hagi oli esitatud hilinenult.
- 14 Üldkohus lükkas vaidlustatud kohtumääruse punktides 20–23 seejärel tagasi apellandi argumendid, millega viimane püüdis oma hagiavalduse hilinenult esitamist põhjendada.
- 15 Esiteks meenutas Üldkohus punktis 20, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt võib menetlustähtaegu puudutavatest ühenduse õigusnormidest kõrvale kalduda vaid erakorralistel asjaoludel ehk Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 45 teises lõigus

sätetatud ettenägematute asjaolude või vääramatute jõu olemasolul, kuna nende sätete range kohaldamine vastab õiguskindluse nõudele ja vajadusele hoida õigusemõistmise käigus ära igasugune diskrimineerimine või meelevaldne kohtlemine.

- 16 Üldkohus märkis vaidlustatud kohtumääruse punktis 21 ühelt poolt, et apellant ei olnud tõendanud ega isegi väitnud, et esinesid ettenägematud asjaolud või vääramatute jõud. Teiselt poolt leidis Üldkohus, et mis puudutab asjaolu, et apellant tõi esile Üldkohtu kodukorra sätete väära tõlgendamise tema esindajate poolt, soovides tugineda vabandatavale eksimusele, mis õigustab käesolevas asjas kohaldatavatest menetlustähtaegu puudutavatest õigusnormidest kõrvalekaldumist, siis ei kätke need õigusnormid kohtupraktika kohaselt erilisi tõlgendusraskusi, mistõttu ei ole alust leida, et apellandi puhul esineb vabandatav eksimus, mis õigustaks kõnealuste õigusnormide kohaldamisest erandi tegemist.
- 17 Teiseks meenutas Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktis 22, et Euroopa Kohutu praktikast tuleneb, et ühenduse õiguskorras ei lähtuta mõistete määratlemisel üldjuhul ühe või mitme liikmesriigi õiguskorrast, välja arvatud juhul, kui see on sõnaselgelt ette nähtud, ning järeldas sellest, et tuleb tagasi lükata apellandi argumentid Saksamaa ja Ühendkuningriigi kriminaalmenetlusõiguse kohta.
- 18 Kolmandaks leidis Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktis 23 asjaolu kohta, et apellant tugines õigusele tõhusale kohtulikule kaitsele, et see õigus oli piisavalt kaitstud apellandi võimalusega esitada teda kahjustava akti peale hagi EÜ artiklis 230 ette nähtud tähtaja jooksul ning seda ei riiva kuidagi menetlustähtaegu puudutavate ühenduse õigusnormide range kohaldamine. Üldkohus järeldas sellest, et õigus pöörduda kohtusse ega proportsionaalsuse põhimõtte ei õigusta kõnealusest tähtajast

kõrvalekaldumist käesolevas kohtuasjas esile toodud väidetavalt erakorraliste asjaolude tõttu.

Poolte nõuded

19 Oma apellatsioonkaebuses palub apellant Euroopa Kohtul:

- tühistada vaidlustatud kohtumäärus;

- tunnistada vastuvõetavaks tühistamishagi, mille ta esitas vaidlusaluse otsuse peale, ning saata asi tagasi Üldkohtusse, või

- teise võimalusena saata asi tagasi Üldkohtusse nimetatud hagi vastuvõetavuse uuesti läbivaatamiseks.

20 Komisjon palub Euroopa Kohtul jätta apellatsioonkaebuse rahuldamata ja mõista kohtukulud välja apellandilt.

Apellatsioonkaebus

- 21 Vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artiklile 119 võib Euroopa Kohus, kui apellatsioonkaebus on ilmselgelt vastuvõetamatu või ilmselgelt põhjendamatu, ettekandja kohtuniku ettekande alusel ja pärast kohtujuristi ärakuulamist igal ajal jätta apellatsioonkaebuse põhistatud määrusega läbi vaatamata, alustamata suulist menetlust.
- 22 Käesolevas kohtuasjas leiab Euroopa Kohus, et ta on toimiku materjalidest saanud piisavalt teavet, mis võimaldab tal jätta apellatsioonkaebuse selle ilmselge põhjendamatus tõttu põhistatud määrusega läbi vaatamata.

Poolte argumendid

- 23 Apellant väidab, et Üldkohus rikkus õigusnormi, otsustades vaidlustatud kohtumääruse punktis 20, et menetlustähtaegu puudutavatest liidu õigusnormidest võib kõrvaldada vaid erakorralistel asjaoludel ehk ettenägematute asjaolude või vääramatu jõu olemasolul.
- 24 Apellandi hinnangul on niisugune lähenemisviis põhjendamatult piiratud ning ei võta arvesse või ei vähemalt ei võta piisavalt arvesse tähtsust, mis on õigusel pöörduda kohtusse kriminaalmenetluses, kriminaalmenetluse seaduslikkuse põhimõtet, proportsionaalsuse põhimõtet ega ülekaalukat vajadust vältida ebaõiglast tulemust.

- 25 Mis puudutab esiteks põhiõigust pöörduda kohtusse, siis väidab apellant, et konkurentsiniormidega vastuolus oleva salajase tegevuse eest määratud märkimisväärsed trahvid on seotud kriminaalsüüdistusega EIÖK artikli 6 lõike 2 tähenduses. Selles osas viitab ta Euroopa Kohtu 8. juuli 1999. aasta otsusele kohtuasjas C-199/92 P: Hüls vs. komisjon, EKL 1999, lk I-4287, punktid 149 ja 150, ning Euroopa Inimõiguste Koh-tu 23. novembri 2006. aasta otsusele kohtuasjas Jussila vs. Soome (*Recueil des arrêts et décisions* 2006-XIII, punkt 43).
- 26 See põhiõigus on eelkõige tulenevalt 22. septembri 1998. aasta otsusest kohtuasjas C-185/97: Coote (EKL 1998, lk I-5199, punkt 21 ja seal viidatud kohtupraktika) liidu õiguse üldpõhimõte, mis on leidnud kinnitust ka 7. detsembril 2000 Nice'is välja kuu-lutatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta (EÜT 2000, C 364, lk 1) artiklis 47.
- 27 Teiseks väidab apellant, et õiguskindluse põhimõte ja õiguspärase ootuse kaitse põ-himõte ei saa kehtida absoluutselt, kuna õiguskindluse põhimõte peab eksisteerima ja kehtima kooskõlas seaduslikkuse põhimõttega. Tuleb tagada nende põhimõtete vaheline tasakaal ning teatud asjaoludel peab seaduslikkuse põhimõte olema ülimus-lik, nagu sellest annab tunnistust kohtupraktika, apellant viitab siinkohal 22. märtsi 1961. aasta otsusele liidetud kohtuasjades 42/59 ja 49/59: Snupat vs. Ülemamet (EKL 1961, lk 101, 159); 21. septembri 1983. aasta otsusele liidetud kohtuasjades 205/82–215/82: Deutsche Milchkontor jt (EKL 1983, lk 2633) ning 23. oktoobri 2007. aasta otsusele kohtuasjas C-273/04: Poola vs. nõukogu (EKL 2007, lk I-8925).
- 28 Kolmandaks nõuab proportsionaalsuse põhimõte, et meede oleks taotletava eesmärgi saavutamiseks sobiv ja vajalik ega koormaks isikut selle eesmärgi seisukohast liigselt.

- 29 Mis puudutab kõigepealt põhiõigust pöörduda kohtusse, siis jättis Üldkohus arvesse võtmata trahvi karistusõigusliku laadi, samas kui selle õiguse täielik ja tõhus kaitse on kriminaalmenetlustes ülioluline.
- 30 Seejärel ei selgitanud Üldkohus, miks proportsionaalsuse põhimõte ei ole arvestatav menetlustähtaegu puudutavatest õigusnormidest kõrvalekaldumise põhjendusena. Selles küsimuses on vaidlustatud kohtumääruses lisaks ja põhjalikumalt rikutud õigusnormi tulenevalt kõnealuse põhimõtte väärast kohaldamisest.
- 31 Lõpuks jättis Üldkohus ebaõigesti arvesse võtmata mitu asjaolu, millega ta pidi proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamisel arvestama. Tegemist on eelkõige asjaoluga, et apellant vaidlustas oma tühistamishagis märkimisväärse kriminaalkaristuse, et Üldkohtule hagi esitamise tähtaega ületati ainult ühe päeva võrra ning et tähtaja ületamise tõttu hagi vastuvõetamatuks tunnistamise mõju apellandile ja tema kantav kahju ei ole proportsioonis mõjuga, mis oleks hagi vastuvõetavaks tunnistamise ottsel komisjonile.
- 32 Komisjon viitab EIÕK artikli 6 lõiget 2 käsitlevale Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale, eelkõige eespool viidatud kohtuotsusele *Jussila vs. Soome*, millest tuleneb, et:
- selleks, et hinnata, kas tegemist on kriminaalkaristuse ja järelikult „kriminaalsüüdistusega” EIÕK artikli 6 tähenduses, tuleb lähtuda kolmest kriteeriumist, see tähendab karistuse kvalifikatsioonist asjaomases riigis, rikkumise laadist ning karistuse raskusest;

- karistusi, mis kuuluvad nende siseriikliku kvalifikatsiooni tõttu (esimene kriteerium) karistusõiguse „kõva tuuma” hulka, tuleb eristada teist liiki karistustest, mida ei saa käsitada „kriminaalkaristustena” teise ja kolmanda kriteeriumi seisukohast;

 - konkurentsi valdkonnas määratud trahvid kuuluvad viimast liiki kriminaalkaristuste hulka ega kuulu seega karistusõiguse „kõvasse tuuma”, mistõttu EIÕK artikli 6 karistusõigust puudutava osaga pakutavad tagatised ei pea olema tingimata kohaldatavad täies ranguses.
- 33 Liidu õiguse kohaselt ei ole liidu konkurentsiniormide alusel määratud karistused käsitatavad kriminaalkaristustena.
- 34 Komisjon väidab lisaks, et tähtaegade väidetav paindlikkus, millest annavad tunnistust teatavad siseriiklikud süsteemid, ei saa anda alust selle tunnustamisele liidu õiguse üldpõhimõtena.
- 35 Ta leiab veel, et apellant sai kasutada õigust pöörduda kohtusse samamoodi nagu iga teine äriühing, kellele on liidu konkurentsioiguse alusel määratud trahv. Selle õiguse teostamise eelduseks olevate tähtaegade järgimata jätmine on eraldi küsimus ning tuleneb apellandi veast, olgu see tehtud heas usus või mitte.
- 36 Proportsionaalsuse põhimõtte osas väidab komisjon, et käesolevas asjas ei riivatud tähtaegu puudutavate õigusnormide kohaldamisega põhjendamatult õigust pöörduda kohtusse.

- 37 Need normid on kehtinud juba kaua ning kohtupraktikas on leitud, et need ei kätke erilisi raskusi. Käesoleval juhul ei saa komisjoni hinnangul tulemuslikult väita, et hagi esitamise tähtaja arvutamisel „heas usus” tehtud viga kujutab endast vabandatavat eksimust.
- 38 Üldkohus järgis täielikult proportsionaalsuse põhimõtet, kui ta kohaldas Euroopa Kohtu artikli 45 teist lõiku, mis näeb kõnealustest tähtaegadest erakorralistel asjaoludel ette erandid ning võimaldab seega tagada selle põhimõtte järgimise.
- 39 Lisaks ei tohi menetlustähtaegade järgimine sõltuda niisugustest teguritest nagu määratud trahvi suurus või rikkumise toimepanija rahalised vahendid. Apellandi õigus nõuda oma esindajatelt kahjuhüvitist muudab need tegurid pealegi suures osas asjakohatuks.
- 40 Lõpuks märgib komisjon, et kuna Del Monte esitas tema poolt Üldkohtus algatatud menetluses väited, millega ta muu hulgas seab kahtluse alla apellandi osalemise asjaomases rikkumises, ja kuna apellandil lubati sellesse menetlusse astuda, peab Üldkohus uurima enamikku vaidlusaluse otsuse osi, mis apellanti puudutavad. Kui kohus peaks vaidlusaluse otsuse need osad tühistama, siis võib komisjon enda hinnangul teha sellest järeldused ka apellandi suhtes, kuigi ta ei ole selleks õiguslikult kohustatud.

Euroopa Kohtu hinnang

- 41 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt võib menetlustähtaegu puudutavatest liidu õigusnormidest kõrvale kalduda vaid erakorralistel asjaoludel ehk Euroopa Kohtu põhikirja artikli 45 teises lõigus sätestatud ettenägematute asjaolude või vääramatu jõu olemasolul, kuna nende sätete range kohaldamine vastab õiguskindluse nõudele ja vajadusele hoida õigusemõistmise käigus ära igasugune diskrimineerimine või meelevaldne kohtlemine (vt eelkõige 18. jaanuari 2005. aasta otsus kohtuasjas C-325/03 P: Zuazaga Meabe *vs.* Siseturu Ühtlustamise amet, EKL 2005, lk I-403, punkt 16, ning 3. juuli 2008. aasta otsus kohtuasjas C-84/08 P: Pitsiorlas *vs.* nõukogu ja EKP, punkt 14 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 42 Samuti tuleneb kohtupraktikast, et hagi esitamise tähtaega puudutavate liidu õigusnormide kohaselt peetakse neist õigusnormidest kõrvalekaldumist õigustava vabandatava eksimuse mõistega silmas üksnes erakorralisi asjaolusid, mille korral asjaomane institutsioon on toiminud viisil, mis iseenesest või olulisel määral võib viia eksitusse heauskse isiku, kes näitab üles tavapäraselt informeeritud ettevõtjale kohast hoolsust (vt eelkõige 14. jaanuari 2010. aasta määrus kohtuasjas C-112/09 P: SGAE *vs.* komisjon, EKL 2010, lk I-351, punkt 20 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 43 Üldkohtus ei väitnud apellant, et tähtaja ületamine on õigustatud asjaolu tõttu, mis tuleb kvalifitseerida ettenägematuks või vääramatust jõust tulenevaks.
- 44 Ka apellatsioonkaebuses ei heida apellant Üldkohtule otsesõnu ette, et viimane keeldus vaidlustatud kohtumääruse punktis 21 möönmast, et apellandi eksimus oli vabandatav.

- 45 Selles suhtes võib igal juhul märkida, et kohtuasjas, mis puudutas komisjoni otsust EÜ artikli 81 alusel trahvi määramise kohta ja milles tähtaja arvutamisel tehti käesolevas kohtuasjas kõne all oleva analoogne viga, keeldus Euroopa Kohus vabandatava eksimuse esinemist aktsepteerimast, leides eelkõige, et Üldkohtu kodukorra artikli 101 lõike 1 punktide a ja b sõnastus on selge ega kätke erilisi tõlgendusraskusi (eespool viidatud kohtumäärus SGAE vs. komisjon, punkt 24).
- 46 Apellant väidab seevastu, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis, et menetlus-tähtaegu puudutavatest liidu õigusnormidest ei saa kõrvale kalduda muul juhul kui ettenägematute asjaolude või vääramatu jõu olemasolul.
- 47 Apellant leiab, et nendest õigusnormidest kõrvalekaldumine peaks samuti lubatud olema tulenevalt põhiõigusest pöörduda kohtusse, seaduslikkuse põhimõttest ja proportsionaalsuse põhimõttest ning ülekaaluka vajaduse tõttu vältida ebaõiglast tulemust. Niisugune erand on vajalik eelkõige seetõttu, et kõnealune hagi puudutab komisjoni otsust, millega on määratud oluline trahv, mis tuleks kvalifitseerida karistusõiguslikuks, nii et apellandile on esitatud kriminaalsüüdistus EIÕK artikli 6 lõike 2 tähenduses.
- 48 Selles osas tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et EIÕK artikliga 6 kehtestatud ja liidu õiguskorras tunnustatud põhimõte, et igapähele tagatakse õigus õiglasele asja arutamisele, ei takista kohtusse hagi esitamiseks tähtaja sätestamist (1. aprilli 1987. aasta otsus kohtuasjas 257/85: Dufay vs. parlament, EKL 1987, lk 1561, punkt 10).

- 49 Euroopa Kohus on samuti leidnud, et õigust tõhusale kohtulikule kaitsele ei riiva kuidagi menetlustähtaegu puudutavate liidu õigusnormide range kohaldamine, mis väljakujunenud kohtupraktika kohaselt vastab õiguskindluse nõudele ja vajadusele hoida õigusemõistmise käigus ära igasugune diskrimineerimine või meelevaldne kohtlemine (17. mai 2002. aasta määrus kohtuasjas C-406/01: Saksamaa vs. parlament ja nõukogu, EKL 2002, lk I-4561, punkt 20 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 50 Lisaks tuleneb kohtupraktikast, et kõnealustest õigusnormidest kõrvalekaldumist ei saa õigustada asjaolu, et küsimus puudutab põhiõigusi. Hagi esitamise tähtaegu käsitlevad normid puudutavad ju avalikku korda ning kohus peab neid kohaldama viisil, mis tagab õiguskindluse ning isikute võrdsuse seaduse ees (18. jaanuari 2007. aasta otsus kohtuasjas C-229/05 P: PKK ja KNK vs. nõukogu, EKL 2007, lk I-439, punkt 101).
- 51 Apellant väidab, et alati kui menetlustähtaega ületatakse seoses haviga, mis esitatakse konkurentsiniormide rikkumise eest olulise trahvi määranud otsuse peale, eeldavad õigus tõhusale kohtulikule kaitsele ning seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtte, et liidu kohus kaalub ühelt poolt selle tähtaja ületamise olulisust ja ulatust, milles selle tähtaja aluseks olevat eesmärki niisuguse ületamisega riivatakse, ning teiselt poolt tagajärgi, mis tekivad hagejale juhul, kui hagi jäetakse läbi vaatamata selle hilinenult esitamise tõttu.
- 52 Isegi kui liidu kohus saaks niisugust juhtumipõhist erandit rakendada vaatamata käesoleva kohtumääruse punktis 50 meenutatud asjaolule, et tähtaegu käsitlevad normid puudutavad avalikku korda, oleks seda keeruline kokku sobitada liidu õigusnormide eesmärgiga hagi esitamise tähtaegade valdkonnas, see tähendab eesmärgiga täita

õiguskindluse nõue ja rahuldada vajadus hoida õigusemõistmise käigus ära igasugune diskrimineerimine või meelevaldne kohtlemine.

- 53 Ilma et oleks vaja analüüsida, kas niisugune trahv, nagu on vaidlusaluse otsusega määratud apellandile, on kriminaalkaristus EIÖK artikli 6 lõike 2 tähenduses, tuleb igal juhul märkida, et õigus õigusemõistmisele, mille eriline osa on õigus pöörduda kohtusse, ei ole absoluutne ning sellega kaasnevad vaikimisi aktsepteeritavad piirangud, eelkõige seoses hagi vastuvõetavuse tingimustega, kuna see eeldab oma olemuselt riigipoolset reguleerimist, kusjuures riigil on selles suhtes teatav kaalutusruum. Need piirangud ei saa kitsendada isikule antud õigust selliselt või sellisel määral, et riivataks tema õiguse õigusemõistmisele põhisisu. Lõpuks peavad piirangud taotlemata õiguspärast eesmärki ning kasutatud vahendite ja taotletava eesmärgi vahel peab olema mõistlik proportsionaalsuse suhe (Euroopa Inimõiguste Kohtu 28. oktoobri 1998. aasta otsus kohtuasjas Pérez de Rada Cavanilles vs. Hispaania, *Recueil des arrêts et décisions* 1998-VIII, punkt 44).
- 54 Samuti tuleb märkida, et isikud peavad eeldama, et hagi esitamisel järgimisele kuuluvaid tähtaegu puudutavaid õigusnorme kohaldatakse, kuna nende eesmärk on tagada korrakohane õigusemõistmine ja eelkõige õiguskindluse põhimõtte järgimine. Need õigusnormid ega nende kohaldamine ei tohi siiski isikul takistada kättesaadavat õiguskaitsevahendit kasutada (eespool viidatud Euroopa Inimõiguste Kohtu otsus kohtuasjas Pérez de Rada Cavanilles vs. Hispaania, punkt 45).
- 55 Ei saa aga väita, et menetlustähtaegu puudutavad liidu õigusnormid ja nende kohaldamine käesolevas asjas oleksid apellandil takistanud kasutada vaidlusaluse otsuse suhtes kättesaadavat õiguskaitsevahendit.

- 56 Kuigi kõnealune kahekuuline tähtaeg kujutab endast küll õiguse pöörduda kohtusse piirangut, ei riiva see ilmselgelt nimetatud õiguse põhisisu, seda enam, et nagu käesoleva kohtumääruse punktis 45 juba märgiti, on selle tähtaja arvutamist käsitlevad õigusnormid, sealhulgas käesolevas kohtuasjas kõne all olevad õigusnormid selged ega kätke erilisi tõlgendusraskusi.
- 57 Selles kontekstis on samuti asjakohane fakt, et käesoleval juhul ületati hagi esitamise tähtaega üksnes apellandi nõustaja tehtud vea tõttu, mida ei saa – nagu märgiti käesoleva kohtumääruse punktis 45 – pidada vabandatavaks eksimuseks, mis võimaldaks hagi esitamise tähtaegu puudutavatest õigusnormidest kõrvale kalduda.
- 58 Sama kehtib käesoleva kohtumääruse punktis 41 nimetatud asjaolu suhtes, et on ette nähtud ka erandid tähtaja ületamise korral ettenägematute asjaolude või vääramatu jõu olemasolul.
- 59 Sellest tulenevalt leidis Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktis 23 õigesti, et õigus tõhusale kohtulikule kaitsele oli piisavalt kaitstud apellandi võimalusega esitada teda kahjustava akti peale hagi EÜ artiklis 230 ette nähtud tähtaja jooksul ning seda õigust ei riiva kuidagi menetlustähtaegu puudutavate ühenduse õigusnormide range kohaldamine. Seega ei rikkunud Üldkohus õigusnormi ka siis, kui ta samas punktis järeldas, et õigus pöörduda kohtusse ega proportsionaalsuse põhimõte ei õigusta hagi esitamise tähtajast kõrvalekaldumist esile toodud asjaolude tõttu.
- 60 Eespool toodut arvesse võttes tuleb apellatsioonkaebus jätta ilmse põhjendamatusse tõttu rahuldamata.

Kohtukulud

- ⁶¹ Vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 69 lõikele 2, mida kodukorra artikli 118 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluses, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja apellant on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud temalt välja mõista.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kaheksas koda) määrab:

1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert GmbH & Co. KG-lt.

Allkirjad